



**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus II. Quo sensu intelligendum sit, Sede vacante nihil esse innovandum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

sunt salvo semper jure Episcopali; Quaranta cit. q. 9. Concedere facultatem, & licentias, quas jure ordinario dare potest Episcopus; sic Azor. p. 2. l. 7. c. 5. q. 3. v. g. Curatis dare licentiam eundi ad studia, Zerola cit. §. 2. edificandi Ecclesias, ut acquiratur jus Patronatus, Barb. cit. allegat. 70. num. 32. Extero Episcopo, exercendi Pontificalia in Ecclesia vacante; Henriquez in summa l. 10. c. 22. concedere statuta pertinentium ad statum Ecclesie vacantis, non tamen in præjudicium Ecclesie, vel mensæ Episcopalis; Azor cit. l. 3. c. 37. q. 11.

867 His addè, exequi defunctorum ultimas voluntates, in quantum spectat ad jus ordinarium Episcopi; Zerola cit. p. 2. §. 9. visitare Dioecesim, Quarant. cit. & Azor l. 3. c. 37. q. 14. Instituire confessarios, qui absolvant à casibus Episcopo reservatis, Azor q. 16. Cognoscere de causis arduis, Quaranta cit. Constituire Vicarium generalem in spiritualibus, Zerola cit. p. 1. §. 3. Quomodo autem, qualem, & quando talem Vicarium constituere oporteat? dicitur in Trident. sess. 24. de reform. c. 16. Similiter Capitulum Sede vacante potest assistere matrimonio celebrando juxta formam Trident. sess. 24. de reform. matrimonii c. 1. Exigere rationes ab administratoribus piorum locorum, Zerola p. 2. §. 9. Exigere subsidium charitativum; Barbosa p. 3. alleg. 87. num. 13. Concedere indulgentias, Azor cit. q. 9. deponere, & interdicare, & plura similia, de quibus Barbosa inc. 2. h. t. à num. 4. Dispensare in irregularitatibus, juxta Trident. sess. 24. de reform. c. 6. ut notat Barbosa ibid. num. 4. &c. Nam hæc omnia potest Episcopus, nec ista Sede vacante præstare prohibitum est Capitulo.

868 Si quæras, quid possit Capitulum Sede vacante, quoad constituendos œconomos, seu administratores in temporalibus? R. constare ex dict. à n. 851. nam (in Ecclesiis non regularibus) Sede vacante, etiam in temporalibus administrationem de jure communi, & ordinario spectare ad Capitulum habetur c. 11. & 14. de majorib. quamvis interdum ad hoc alius administrator constitui solet; sic Gloss. in c. unic. cod. in 6. & Pirhing Tom. III.

de Elect. num. 166. Quare Laici, Sede vacante, non possunt, spectato jure communi canonico, jure sub (nisi habeant privilegium Papæ) in Ecclesiis ejusmodi constituere administratores rerum temporalium ad eas Ecclesias pertinentium, etiam prætextu præscriptionis, aut consuetudinis etiam immemorialis. Nam contra jus divinum nihil potest præscriptio, aut ulla consuetudo, c. fin. de consuet. at res Ecclesiarum, & personarum Ecclesiasticarum à potestate Laicorum æquè exemptæ sunt jure divino, ac ipsæ personæ Ecclesiasticæ (ut ostendimus l. 1. tit. 9.) sine consensu Prælati Ecclesiastici.

ARTICULUS II.

Quo sensu intelligendum sit, Sede vacante nihil esse innovandum?

Ratio dubitandi est, quia, cum Sede vacante jurisdictio Episcopi devolvatur ad Capitulum (ut dictum est num. 851.) multa fieri contingit Sede vacante, ex quibus videtur aliqua contrarietas inferri inter has duas regulas in jure receptas, quarum prima est, quod Sede vacante nihil sit innovandum; & altera: quod Capitulum Sede vacante, in jurisdictione, & administratione succedat Episcopo. Sed R. primæ regule sensum esse: quod nec à Capitulo, nec ab aliis quidquam Sede vacante sit innovandum in præjudicium Ecclesie vacantis, & juris Episcopalis, nisi specialiter sit permissum; Secundæ verò, quod Capitulum Sede vacante succedat Episcopo in omnibus quoad jurisdictionem ordinariam, ac necessariam, nisi in aliquo specialiter sit prohibitum: ratio sumitur ex dictis, ubi retulimus, quæ Capitulo, vel etiam aliis, jure permissa sunt, vel prohibita Sede vacante: hoc enim intellectu tollitur omnis earum contrarietas.

Quæstio exinde nascitur, an lis inchoata contra Ecclesiam Sede vacante, per sententiam dirimi valeat, & lata teneat? de hoc agitur c. fin. h. t. nam cum Procurator Ecclesie S. Mariæ de Castro forti, coram Prædecessore Honorii III. &

Episcopo Burginensi, peteret dictæ Ecclesiæ restitui libertatem, eligendi liberè Prælatum, & Sede Burginensi vacante receptæ fuissent super hoc depositiones testium: Pontifex, re intellectâ, eas duxit reprobandas, utpote tunc receptas, cum Ecclesia Burginensis careret defensore suo, id est Episcopo.

871 Idem fere, habetur in c. *Novit ille* 1. h. t. ubi cum Innocentii III. prædecessor Honorius III. Ecclesiam Glastonensem erexisset in Cathedrali, & Bathoniensi Ecclesiæ univisset in ejus præjudicium, uti Prior, & Conventus Glastonensis assererent, perentes, ut vacante tum per obitum Episcopi Ecclesiâ Bathoniensi, ipsoque Rege, & Magistratibus instantibus, unione penitus dissolutâ, Monasterium reduceretur sub antiquum Abbatis regimen: rescripsit Innocentius &c. quod Episcopali Sede vacante, non debuit aliquid innovari; cum non sit, qui Episcopale jus tucatur: indulgit tamen, ut Episcopus Bathoniensis electus, jus suum, apud Sedem Apostolicam prosequendi, facultatem habeat, & interim sub cura Prioris Monasterii gubernetur.

872 Ex his juribus deducitur, quod Sede Episcopali vacante nihil sit innovandum, imò nec ipse Papa quicquam innovet, quoad statum ejus in præjudicium, ut constat ex dict. c. *Novit ille*; quia non est, qui defendat jus Episcopale; ne plus personæ, quam Ecclesiæ tribuisse videatur; & ideo dissolutio unionis, Episcopatu facta, isto vacante, fieri non potest, ut tenet communis in dict. c. 1. & scribentes in *Clement. 2. de reb. Eccles. non alienand.* Si dicas, unio fieri potest Sede vacante, ex cit. *Clement. 2.* quâ scilicet Episcopatu unitur aliqua Ecclesia; ergo etiam ejus dissolutio. N. conseq. nam per unionem nulli præjudicatur, factis per dissolutionem; unitæ enim per unionem consulitur, sic enim ejus exiguitas juvatur per eam, cui unitur; hujus autem autoritas amplificatur, præjudicatur unitæ per unionis dissolutionem.

873 Deducitur 2. sententiam in lit. c. adversus Ecclesiam lite morâ, & inchoata, & Sede vacante latam contra Ecclesiam, non tenere, quia sententia lata contra Eccle-

siam indefensam, seu carentem defensore jurium Episcopatum, injusta foret; Unde etiam depositiones testium, Sede vacante contra talem Ecclesiam receptæ, reprobantur in dict. c. *su. b. t.* quod verum est, licet Ecclesia vacet per renunciationem, ut tradit Flaminius de *Resignat. benefic. l. 1. q. 5. à num. 42.* quia adhuc stat, quod careat etiam tunc legitimo defensore; & quamvis hoc extendat Flaminius cit. etiam ad Abbates, & Priores triennales, quamdiu novus non eligitur, id tamen nullo juris textu probat. V. dicta à num. 857.

Rebuffus tamen in praxi beneficiorum, tit. de *Recusat. unionis*, num. 14. & alii censent, ceteri legitimum defensorem in Ecclesia Cathedrali, datum administratorem à summo Pontifice, habetur ex c. *is, cui. 42. de elect. in 6.* ibi: *is, cui procuratio, seu administratio Cathedralis Ecclesiæ plena, & libera in Spiritualibus, & temporalibus, à Sede Apostolica (cui soli hoc competit) est commissæ, potest (alienatione bonorum immobilium, duntaxat exceptâ,) omnia (quæ jurisdictionis Episcopalis existunt) & que potest electus exequi, confirmatus liberè exercere;* Illa quippe, quæ ministerium consecrationis exposcunt (nisi fuerit Episcopus) per alios faciat Episcopos expediri.

Deducitur 3. contra Ecclesiam Sede vacante, non currere præscriptionem ex c. *Auditis. 15. de præscript.* ubi habetur, quod Prælatus inferior possit præscribere in certis Ecclesiis suæ Diocesis totum jus Episcopale; totum tamen tempus, quo vacavit Ecclesia Cathedralis, de præscriptione subduci; nam toto eo tempore, quo vacabat, sedes, indefensa fuit Ecclesia; nec attendere potuisse juribus suis censi debet.

ARTICULUS III.

De administratione Capituli Sede vacante.

De hoc eventu quid statuerit Tridentinum *sess. 24. de Reform. c. 16.* deduci potest ex ejus decreto à nobis integrè relato *supr. à num. 852.* Ex quo sequitur 1. ubi Capitulo Sede vacante incumbit munus